

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Komunikat PRASOWY nr 71/22

Luksemburg, 28 kwietnia 2022 r.

Wyrok w sprawie C-804/21 PPU

C i CD (Przeszkody prawne w wykonaniu decyzji o przekazaniu)

Pojęcie siły wyższej, która udaremniła wykonanie europejskiego nakazu aresztowania, nie rozciąga się na przeszkody prawne wynikające ze środków prawnych wniesionych przez osobę, której dotyczy nakaz

Jeżeli zainteresowana osoba nie została przekazana w przewidzianych terminach, powinna ona zostać zwolniona z aresztu

W 2015 r. rumuński organ sądowy wydał wobec C i CD, obywateli rumuńskich, europejski nakaz aresztowania w celu wykonania kary pozbawienia wolności w wymiarze pięciu lat i dodatkowych kar w wymiarze trzech lat. Kary te zostały nałożone za handel środkami odurzającymi szkodliwymi w stopniu zwykłym i w stopniu znacznym oraz udział w zorganizowanej grupie przestępczej.

Wobec C i CD przeprowadzono postępowania w sprawie wykonania tych europejskich nakazów aresztowania w Szwecji. Postanowieniami wydanymi w 2020 r. władze szwedzkie nakazały przekazanie C i CD władzom rumuńskim. C i CD opuścili jednak Szwecję i udali się do Finlandii przed wykonaniem owych decyzji w sprawie przekazania. W dniu 15 grudnia 2020 r. C i CD zostali zatrzymani oraz umieszczeni w areszcie tymczasowym w Finlandii na podstawie odnośnych europejskich nakazów aresztowania.

Postanowieniami z dnia 16 kwietnia 2021 r. sąd najwyższy Finlandii nakazał ich przekazanie władzom rumuńskim. Krajowe biuro śledcze wyznaczyło pierwszy termin przekazania na dzień 7 maja 2021 r. Transport lotniczy C i CD do Rumunii nie mógł zostać zorganizowany przed tą datą ze względu na pandemię COVID-19. Drugi termin przekazania został wyznaczony na dzień 11 czerwca 2021 r. Jednakże przekazanie to zostało ponownie odroczone ze względu na problemy związane z transportem lotniczym. Trzeci termin przekazania został wyznaczony na dzień 17 czerwca 2021 r. w przypadku CD oraz na dzień 22 czerwca 2021 r. w przypadku C. Niemniej jednak przekazanie było ponownie niemożliwe ze względu na złożenie przez C i CD wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w Finlandii.

C i CD wnieśli następnie środek prawny mający na celu, po pierwsze, zwolnienie ich z aresztu ze względu na upływ terminu przekazania, a po drugie, odroczenie ich przekazania ze względu na złożenie przez nich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. Środki te zostały uznane za niedopuszczalne. Postępowanie główne dotyczy środków zaskarżenia wniesionych przez C i CD od owych orzeczeń do sądu najwyższego.

Artykuł 23 decyzji ramowej¹ 2002/584 reguluje przekazanie osób, których dotyczy europejski nakaz aresztowania, po podjęciu przez właściwe organy wykonującego nakaz państwa członkowskiego prawomocnej decyzji o przekazaniu tych osób. Jeżeli osoba, której dotyczy nakaz, nie zostanie przekazana w bardzo krótkim terminie, należy ją zwolnić z aresztu na podstawie art. 23 ust. 5. Jeżeli siła wyższa uniemożliwia przekazanie, termin ten może zostać przedłużony na podstawie art. 23 ust. 3., pod warunkiem że wykonujący nakaz organ sądowy i wydający nakaz organ sądowy niezwłocznie wyznaczą nowy termin przekazania.

¹ Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. 2002, L 190, s. 1), zmieniona decyzją ramową 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. (Dz.U. 2009, L 81, s. 24).

Sąd odsyłający zmierzał przede wszystkim do ustalenia, czy pojęcie siły wyższej obejmuje przeszkody prawne w przekazaniu wynikające z wniesienia środków prawnych przez osobę, której dotyczy europejski nakaz aresztowania, opartych na prawie wykonującego nakaz państwa członkowskiego, w sytuacji gdy wykonujący nakaz organ sądowy wydał ostateczną decyzję w sprawie przekazania.

W wydanym dziś wyroku Trybunał potwierdził, że **wniesienie przez osobę, której dotyczy europejski nakaz aresztowania, środków prawnych** w ramach procedur przewidzianych w prawie krajowym wykonującego nakaz państwa członkowskiego **w celu zakwestionowania jej przekazania organom wydającego nakaz państwa członkowskiego lub skutkujące opóźnieniem przekazania, nie może być uznane za nieprzewidywalną okoliczność. W konsekwencji tego rodzaju przeszkody prawne w przekazaniu wynikające z wniesienia przez tę osobę środków prawnych nie mogą stanowić przypadku siły wyższej.**

Wynika z tego, że terminy przekazania przewidziane w art. 23 decyzji ramowej nie mogą być uznane za zawieszane ze względu na toczące się postępowania wszczęte w wykonującym nakaz państwie członkowskim przez osobę, której dotyczy europejski nakaz aresztowania, jeżeli wykonujący nakaz organ sądowy wydał ostateczną decyzję w sprawie przekazania. W związku z tym organy wykonującego nakaz państwa członkowskiego pozostają co do zasady zobowiązane do przekazania tej osoby organom wydającego nakaz państwa członkowskiego w wyznaczonym terminie.

Sąd odsyłający zmierzał następnie do ustalenia, po pierwsze, czy wymóg podjęcia czynności przez wykonujący nakaz organ sądowy jest spełniony, gdy wykonujące nakaz państwo członkowskie powierza krajowemu biurowi śledczemu zbadanie istnienia siły wyższej oraz spełnienia przesłanek utrzymania aresztu tymczasowego wobec osoby, której dotyczy wnioski, przy czym osoba ta ma prawo zwrócić się w każdej chwili do wykonującego nakaz organu sądowego o wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie powyższych kwestii. Po drugie, sąd ten zastanawiał się, czy należy uznać, że terminy, o których mowa w art. 23, upłynęły, co skutkuje tym, że wspomniana osoba powinna zostać zwolniona z aresztu, w przypadku gdyby należało uznać, że wymóg podjęcia czynności przez wykonujący nakaz organ sądowy nie został spełniony.

Trybunał stwierdził w pierwszej kolejności, że **podjęcie czynności przez wykonujący nakaz organ sądowy**, o czym mowa w art. 23 decyzji ramowej, **w celu dokonania oceny istnienia siły wyższej**, a także, w stosownym przypadku, wyznaczenia nowego terminu przekazania, **nie może zostać powierzone służbie policji** wykonującego nakaz państwa członkowskiego, takiej jak krajowe biuro śledcze w sporze w postępowaniu głównym. Stwierdzenie przez służby policji wykonującego nakaz państwa członkowskiego zaistnienia siły wyższej oraz wyznaczenie nowego terminu przekazania, bez podjęcia czynności przez wykonujący nakaz organ sądowy, nie spełnia wymogów formalnych przewidzianych w art. 23 decyzji ramowej, i to niezależnie od materialnej prawdziwości tego przypadku siły wyższej.

W konsekwencji **w braku podjęcia czynności przez wykonujący nakaz organ sądowy terminy** przewidziane w art. 23 decyzji ramowej **nie mogą zostać skutecznie przedłużone**, a w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym terminy te należy **uznać za terminy, które upłynęły**.

Trybunał przypomniał, że z brzmienia art. 23 decyzji ramowej wyraźnie wynika, **iż jeżeli osoba, której dotyczy nakaz, nadal przebywa w areszcie, o ile terminy te upłynęły, powinna zostać zwolniona**. W takim przypadku nie przewidziano żadnego wyjątku od owego obowiązku ciążącego na wykonującym nakaz państwie członkowskim. W świetle ciążącego na wykonującym nakaz państwie członkowskim obowiązku dalszego prowadzenia postępowania w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania właściwy organ tego państwa członkowskiego jest zobowiązany, w przypadku zwolnienia z aresztu osoby, której nakaz dotyczy, do podjęcia wszelkich środków, jakie uzna za niezbędne w celu zapobieżenia ucieczce tej osoby, z wyjątkiem środków polegających na pozbawieniu wolności.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach zawisłego przed nimi sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ważność aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793